

Livets väg

nr 14 / 2022

Jesus sade: Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig (Joh. 14:6).



Vägen genom Bibeln (3)



Fortsättning från förra numret. Sedan Gud gett löftena till Adam och Eva om den kommande säden, Kristus, upprepades detta löfte på olika sätt om och om igen. Vi kan vara säkra på att de troende människorna noga bevarade berättelserna om vad som hänt. Vi vet inte om detta skedde skriftligt eller muntligt, men vi vet att Mose så småningom skrev ner vad som hade skett så att vi fick de fem Moseböckerna.

Löftena till Abraham

Bibeln berättar följande om hur Abraham blev kallad:

Tera tog med sig sin son Abram och sin sonson Lot, Harans son, och sin sonhustru Saraj, som var hustru till hans son Abram. De drog tillsammans ut från det kaldeiska Ur för att bege sig till Kanaans land (1 Mos. 11:31).

Att detta uttåg från den hedniska omgivningen skedde på grund av Guds kallelse är säkert. Diakonen Stefanus säger i sin predikan:

Härlighetens Gud uppenbarade sig för vår fader Abraham i Mesopotamien, innan han bosatte sig i Haran. Han sade till honom: Lämna ditt land och din släkt och bege dig till det land som jag ska visa dig (Apg 7:2f).

Sedan Abrams far Tera hade dött lämnade de staden Haran och for vidare

till det utlovade landet. Där ändrade Gud senare deras namn till *Abraham* (fader för många) och *Sara* (furstinna).

Det löfte Gud gav till Abraham kan sammanfattas i ordet:

I dig ska jordens alla släkten bli välsignade (1 Mos. 12:3).

Genom Abrahams säd ("i dig") skall alla jordens släkten bli välsignade. Det betyder att genom en person som kommer från Abraham skall alla människor i hela världen få välsignelse. Detta är ett tydligt och klart löfte om den kommande Messias. Det är alltså ett upprepande av löftet till Adam och Eva om "kvinnans säd" som skulle trampa sönder ormens (djävulens) huvud. Nu visade Gud att denne utlovade frälsare skulle födas inom Abrahams egen släkt.

Men Abraham och Sara fick inga barn. Hon var ofruktsam. Abraham måste ha blivit orolig över detta. Hur skulle Guds löfte kunna uppfyllas när de inte fick någon son?

Abraham och Sara fick vara med om många svårigheter. Det blev hungersnöd och de fick vandra till Egypten för att kunna överleva. Lot flyttade till Sodom och blev där bortrövad av fientliga kungar som härjade. Men Abraham ryckte ut med en stor skara tjänare och befriade Lot. Då kom Melkisedek, "rättfärdighetens kung" med bröd och vin och välsignade Abraham med orden:

Välsignad vare Abram av Gud den Högste, skapare av himmel och jord! (1 Mos. 14:19).

Men Abraham måste ha funderat mycket över hur välsignelsen skulle ske. Då

Livets väg

Evangeliskt-lutherskt kyrkoblاد

Nr 14, 25 februari 2022

Red. kyrkoherde Sten Rydh

kom Herrens ord till honom i en syn. Gud sade:

"Var inte rädd, Abram. Jag är din sköld. Din lön ska bli mycket stor." Men Abram sade: "Herre Gud, vad ska du ge mig? Jag går ju bort barnlös, och arvinge till mitt hus är Elieser från Damaskus." Och Abram fortsatte: "Se, mig har du inte gett någon avkomling. Så det blir en av mitt husfolk som ärver mig."

Men Herrens ord kom till honom: "Det är inte han som ska ärva dig. En som kommer från din egen kropp ska bli din arvinge." Sedan förde han honom ut och sade: "Se upp mot himlen och räkna stjärnorna, om du kan räkna dem." Och han sade till honom: "Så ska din avkomma bli." Och Abram trodde på Herren, och han räknade honom det till rättfärdighet (1 Mos. 15:1-6).

Detta är ett av de allra viktigaste löftesorden i Gamla Testamentet. Gud upprepar här sitt löfte om Messias och försäkrar Abraham att han skall få en egen son och att den kommande välsignelsen skall bli som stjärnorna på himmelen. Detta betyder inte bara att Abraham skulle få en mycket stor jordisk släkt. Det betyder framför allt att oräkneliga människor i världen skulle komma till tro på Kristus, löftets son, som skulle födas i Abrahams egen släkt. Och så ser vi hur Abraham tog emot detta löftesord i tro:

Abram trodde på Herren, och han räknade honom det till rättfärdighet (v. 6).

Detta ord om rättfärdiggörelsen genom tron upprepas senare både av profeten Habackuk och av aposteln Paulus.

Habackuk skriver:

Om han dröjer, så vänta på honom, för han kommer helt visst, han uteblir inte... Men den rättfärdige ska leva genom sin tro (Hab. 2:3f).

Och Paulus skriver:

I evangeliet uppenbaras rättfärdighet från Gud, av tro till tro, som det står skrivet: Den rättfärdige ska leva av tro (Rom. 1:17).

Och han skriver också:

Att ingen förklaras rättfärdig inför Gud genom lagen är uppenbart, eftersom den rättfärdige ska leva av tro (Gal. 3:11).

Vi ser också hur Abraham fick vänta och vänta och hur hans tro prövades om och om igen. När Sara inte fick någon son föreslog hon att Abraham skulle gå in till tjänstekvinnan Hagar och få barn med henne. Så föddes *Ismael* och Abraham tänkte nu att denne skulle vara löftets son. Abraham var då 86 år gammal. Men sedan dröjde det hela tretton år tills Gud på nytt talade till honom. Då fick han som 99-åring en ny uppenbarelse. Herren sade:

"Jag är Gud den Allsmäktige. Vandra inför mig och var fullkomlig. Jag ska upprätta mitt förbund mellan mig och dig, och jag ska föröka dig mycket."

Då föll Abram ner på sitt ansikte, och Gud sade till honom:

"Se, detta är mitt förbund med dig: Du ska bli far till många folk. Därför ska du inte mer heta Abram, utan ditt namn ska vara Abraham, för jag har gjort dig till far för många folk. Jag ska göra dig mycket fruktsam och låta folkslag komma från dig, och kungar ska utgå från dig. Och jag ska upprätta mitt förbund mellan mig och dig och dina efterkommande från släkte till släkte, ett evigt förbund. Jag ska vara din Gud och dina efterkommandes Gud. Det land där du bor som främling, hela Kanaans land, ska jag ge åt dig och dina efterkommande som egendom för evigt. Och jag ska vara deras Gud (1 Mos. 17:1-8).

Därefter lovade Gud att Sara skulle få en son. Både Abraham och Sara hade svårt att tro detta eftersom de var så gamla. Abraham sade:

"Låt bara Ismael få leva inför dig!" Men Gud sade: "Nej, din hustru Sara ska föda en son åt dig, och du ska ge honom namnet Isak. Jag ska upprätta mitt förbund med honom, som ett evigt förbund med hans avkomma efter honom (v. 18).

Därefter kom Gud till Abraham i Mamre där han var i sitt tält med Sara. Herren visade sig då i gestalten av tre män

som kom på besök. Det står:

Herren uppenbarade sig för Abraham vid Mamres terebintlund, där han satt vid tältöppningen när dagen var som hetast. Han såg upp, och se, tre män stod framför honom (1 Mos. 18:1f).

Vi kan inte förstå annat än att det här var HERREN själv som uppenbarade sig för Abraham. Sedan gammalt har man tolkat de tre männen som änglar och framställt detta som en bild av treenigheten. Gud visade sig i GT vid flera tillfällen i form av en ängel som kallas "Herrens ängel" varigenom Gud själv talade till människorna. Här står det att två av männen var änglar som sedan begav sig till Sodom medan Herren själv stannade kvar och samtalade med Abraham.

Innehållet i Herrens budskap var först och främst att Abraham och Sara skulle få en egen son och att detta skulle vara ett faktum året därpå vid samma tid.

Detta var det stora glädjebudskapet. Sara log för sig själv då hon tänkte på det omöjliga att hon som en 90 år gammal kvinna äntligen skulle få barn. Det står då:

Herren sade till Abraham: "Varför log Sara och tänkte: Ska jag föda barn, jag som är så gammal? Skulle något vara omöjligt för Herren? Vid den bestämda tiden nästa år kommer jag tillbaka till dig, och då ska Sara ha en son." Då nekade Sara och sade: "Jag log inte", för hon blev rädd. Men han sade: "Jo, du log." (1 Mos. 18:13-15)

Det sorgliga däremot var att staden Sodom där Lot bodde var uppfylld med ogudaktighet. Därför kom Guds straff över Sodom och Gomorra och Lot måste fly bort med sin familj.

Men Isak föddes och Abraham och Sara var mycket glada. Gud hade nu välsignat dem precis som han hade lovat.

Då kom nästa stora prövning. Efter några år befallde Gud att Abraham skulle

offra Isak. Det verkade som om Gud gick emot allting som var rätt och riktigt. Det kunde väl inte vara rätt att döda den son som Gud hade lovat skulle uppfylla löftet? Det stred ju mot det femte budet: Du skall icke dräpa! Mose lag var visserligen ännu inte given, men detta bud tillhör ju den naturliga lagen som finns skriven i varje människas samvete. Skulle Abraham bryta mot detta heliga bud?

Men Abraham litade på Herren. Han var övertygad om att Herren ändå skulle ge detta en god utgång. Han kunde ju uppväcka döda. Men hur svårt måste det inte ha varit för Abraham att gå med Isak till Moria berg med eld, ved och kniv och med sonen Isak som den som skulle bindas och offras! Då står det:

När de kom fram till den plats som Gud hade sagt till Abraham, byggde han ett altare där och gjorde i ordning veden. Sedan band han sin son Isak och lade honom på altaret ovanpå veden. Och Abraham räckte ut handen och tog kniven för att slakta sin son. Då ropade Herrens ängel till honom från himlen: "Abraham! Abraham!" Han svarade: "Jag är här." Då sade han: "Lyft inte din hand mot pojken och gör inte något mot honom. Nu vet jag att du fruktar Gud, när du inte ens har undanhållit mig din ende son."

*Abraham såg sig omkring och fick då syn på en bagge bakom sig som hade fastnat med hornen i ett snår. Abraham gick dit och tog baggen och offrade den som brännoffer i stället för sin son. ... Herrens ängel ropade igen till Abraham från himlen: Jag svär vid mig själv, säger Herren: Eftersom du har gjort detta och inte undanhållit mig din ende son, ska jag välsigna dig rikligt och göra dina efterkommande talrika som stjärnorna på himlen och som sanden på havets strand, och din avkomma ska inta sina fienders portar. *I din avkomma ska jordens alla folk bli välsignade*, därför att du lyssnade till min röst." (1 Mos. 22:9-18)*

Detta var löftet om Kristus, som skulle dö som ett offer för hela världens synd.

Forts. i nästa nummer.